

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie ze skargi J. J.

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...]

w sprawie VI ACz [...],

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesu Sądu Apelacyjnego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2017 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

J. J. (skarżący) wniósł 5 stycznia 2017 r. skargę na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez Sąd Apelacyjny w [...]. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygnaturze VI ACz [...], zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w [...] do rozpoznania sprawy w terminie 3 miesięcy od rozpoznania skargi, o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Sąd Apelacyjny w [...] kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego, zwrot uiszczonej opłaty od skargi w wysokości 100 zł oraz przyznanie kwoty 4.000,00 zł tytułem odszkodowania za stwierdzoną przewlekłość.

Uzasadniając zarzut przewlekłości postępowania skarżący podniósł, że zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów, zawarte w wyroku Sądu

Okręgowego w W. z 4 listopada 2015 r., III C [...], zostało wniesione 24 listopada 2015 r. Akta sprawy zostały przekazane do Sądu Apelacyjnego w [...] w dniu 13 stycznia 2016 r., mimo to Sąd Apelacyjny do dnia skierowania skargi na naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki nie podjął w sprawie żadnych czynności.

Uzasadniając wiosek o przyznanie sumy pieniężnej w wysokości 4.000,00 zł skarżący stwierdził, że przewlekłość przedmiotowego postępowania wpływa pośrednio na sprawę z powództwa skarżącego o wydanie nieruchomości wspólnej, toczącą się przed Sądem Rejonowym w P., która została zawieszona do momentu rozpoznania sprawy III C [...]. Skarżący podniósł także, że ponosi koszty niezbędne do ochrony swoich praw oraz narażony jest na stres i frustrację, związane z opieszałością wymiaru sprawiedliwości.

W odpowiedzi na skargę skarżącego Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o jej oddalenie. Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] przyznał, iż akta sprawy wpłynęły do tego Sądu 14 stycznia 2016 r. Dokonano ich formalnej analizy a następnie zarządzeniem z 25 lutego 2016 r. postanowiono o rozpoznaniu zażalenia łącznie z apelacją, która dotyczyła tego samego orzeczenia. Następnie 12 stycznia 2017 r. wydano kolejne zarządzenie w sprawie, dotyczące wyznaczenia terminu rozpoznania apelacji oraz zażalenia na 3 marca 2017 r. Bezspornym jest fakt, iż w okresie od 14 stycznia 2016 r. do 12 stycznia 2017 r. Sąd Apelacyjny nie wyznaczył w sprawie terminu, nie oznacza to jednak, iż nie podjął żadnej czynności, gdyż zbadał sprawę pod względem formalnym. Prezes Sądu Apelacyjnego zaznaczył, że zażalenie skarżącego musi być rozpoznane łącznie z apelacją. Prezes Sądu Apelacyjnego podkreślił również, że należy wziąć pod uwagę stopień obciążenia Sądu Apelacyjnego w [...] sprawami apelacyjnymi i zażaleniowymi. W 2016 r. do VI Wydziału Cywilnego Sądu Apelacyjnego w [...] wpłynęło ponad 3.000 spraw o sygnaturze Cz, przy czym pozostały jeszcze do rozpoznania sprawy, które wpłynęły na koniec 2015 r. Aktualnie więc średni czas oczekiwania na wyznaczenie terminu wynosił ok. 15 miesięcy.

W replice na odpowiedź na skargę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] skarżący podtrzymał swoje stanowisko

wyrażone w skardze na przewlekłość postępowania, zaznaczając jednocześnie, że sprawa nie jest skomplikowana, a nieuzasadnione opóźnienie w jej rozpoznaniu wpływa na przywrócenie skarżącemu prawa korzystania z nieruchomości wspólnej zgodnie z jej przeznaczeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga została uznana za niedopuszczalną, ponieważ przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1259, ze zm., dalej jako ustawa o skardze na przewlekłość) nie przewidują możliwości wniesienia skargi na postępowanie incydentalne w cywilnym postępowaniu rozpoznawczym co do istoty sprawy. Tymczasem skarżący domaga się stwierdzenia przewlekłości toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w [...] postępowania zażaleniowego w sprawie VI Acz [...]. Równolegle skarżący wniósł skargę na przewlekłość postępowania przed tym samym Sądem w sprawie postępowania dotyczącego meritum sporu. Skarga wniesiona w niniejszej sprawie z całą pewnością nie dotyczy przewlekłości postępowania w jego głównym nurcie, to jest postępowania o uchylenie uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. D. [...] w J. (pozwany).

Jak w pełni przekonująco wywiedziono w uzasadnieniach postanowień Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16 (LEX nr 2203500) oraz z 22 lutego 2017 r., III SPP 2/17 (LEX nr 2255326), w myśl art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę na przewlekłość postępowania wnosi się w toku postępowania w sprawie. Przez „tok postępowania w sprawie” w znaczeniu przyjętym w ustawie o skardze na przewlekłość należy rozumieć „postępowanie co do istoty sprawy” („rozpoznanie sprawy co do istoty”; art. 12 ust. 3 i art. 16 ustawy o skardze na przewlekłość), a nie postępowanie zażaleniowe jako incydentalne (uboczne) postępowanie, którego bieg nie powoduje „przejścia” rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 r., KSP 15/12, LEX nr 1228647 oraz postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15, LEX nr 2051078). Jak wyjaśniono w powołanych wyżej postanowieniach przyjęto, że pogląd ten pozostał aktualny po zmianie dokonanej z dniem 6 stycznia 2017 r. ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 2103), skoro zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość w aktualnym brzmieniu, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. W myśl natomiast art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w aktualnym brzmieniu, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Z przepisów tych wynika jednoznacznie, zdaniem Sądu Najwyższego, że przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, iż doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu przez przewlekłe prowadzenie postępowania zmierzającego do rozpoznania istoty sprawy.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.